

สุพรรณิ ศฤงฆาร 2550: การจัดการป่าอนุรักษ์โครงการทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช
เพื่อให้เป็นเขตกันชน ของอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
(การจัดการทรัพยากร) สาขาการจัดการทรัพยากร โครงการสหวิทยาการระดับ
บัณฑิตศึกษา ประชานกรรมการที่ปรึกษา: ผู้ช่วยศาสตราจารย์เพ็ญพร เจนการกิจ, Ph.D.
116 หน้า

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ (1) วิเคราะห์สภาพเศรษฐกิจและสังคมของชุมชนท้องถิ่น
รูปแบบการใช้ประโยชน์ผืนป่าอนุรักษ์ในปัจจุบัน และความคิดเห็นของชุมชนหากมีการ
ดำเนินการให้ผืนป่าเป็นเขตกันชน (2) วิเคราะห์รูปแบบการจัดการป่าอนุรักษ์ในโครงการ
ทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช ให้เป็นเขตกันชนที่เป็นที่ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง และ (3) วิเคราะห์
ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ ของการจัดการป่าอนุรักษ์ในโครงการทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช
โดยใช้กระบวนการวิเคราะห์ชุมชนแบบมีส่วนร่วม และนำเสนอการศึกษาที่ได้ในเบื้องต้นมา
วิเคราะห์ความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์

ผลการศึกษาพบว่า ในปัจจุบันมีการใช้ประโยชน์จากการหาของป่าเพื่อการบริโภคใน
ครัวเรือน และขายบางส่วน ซึ่งวิธีการใช้ประโยชน์ดังกล่าวอาจยังไม่ยั่งยืน เนื่องจากยังไม่มีมีการ
ปลูกทดแทนหรือซ่อมเสริม จากการที่ป่าอนุรักษ์โครงการทองผาภูมิ 72 พรรษามหาราช เป็น
แหล่งศึกษาหาความรู้และทำงานวิจัยด้านความหลากหลายทางชีวภาพ ส่งผลให้ชุมชนมีความรู้
และเข้าใจในสำคัญของความหลากหลายทางชีวภาพ และการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ
มากขึ้น จากผลการศึกษาพบว่า ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกภาคส่วน เห็นด้วยกับแนวทางการจัดการ
ป่าอนุรักษ์ 72 พรรษามหาราช อย่างมีส่วนร่วม ให้เป็นเขตกันชนให้กับอุทยานแห่งชาติทองผาภูมิ
โดยได้รูปแบบการจัดการอย่างมีส่วนร่วมและเป็นที่ยอมรับจากผู้เกี่ยวข้อง ภายได้ 4 โครงการ ซึ่ง
มีรายละเอียดของกิจกรรมต่างกันไป เมื่อนำแนวทางดังกล่าวมาวิเคราะห์ความคุ้มค่าทางด้าน
เศรษฐศาสตร์ พบว่ามี มูลค่าปัจจุบันสุทธิ เท่ากับ 1,100,237.10 บาท และ อัตราส่วนผลตอบแทน
ของต้นทุน คิดเป็นร้อยละ 1.12 สรุปว่า มีความคุ้มค่าทางด้านเศรษฐศาสตร์ ควรมีการจัดการ
ผืนป่าอนุรักษ์ดังกล่าวให้เป็นเขตกันชน ซึ่งจะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อชุมชนและอุทยานแห่งชาติ
ทองผาภูมิในอนาคต